

Asia Tekijänoikeussuoja internetpeliin ja sen ideaan

Hakija AXO-Services Oy

Annettu 15.12.2011

Tiivistelmä

Muun muassa internetsivulla toiminut rahapeli ei ollut toteutukseltaan siinä määrin omaperäinen, että se olisi ollut tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu teos. Peli-idea ei sellaisenaan ollut tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu teos.

LAUSUNTOPYYNTÖ

Hakija kertoo lausuntopyynnössään toteuttaneensa rahapelitekniologian, joka on mahdollista toteuttaa muun muassa internetsivulla, kosketusnäytöllisissä rahapeliautomaateissa tai mobiilitekniologialla. Hakija kertoo, että rahapeli-idea ilmaistaan myytävänä tuotteena - pelinä. Hakija kuvailee ideaansa siten, että data muutetaan pikseleiksi, ja täten mikä tahansa mikä piirtyy mihin tahansa voi olla hakijan ideaa hyödyntävä peli. Hakijan mukaan peli on toteutettavissa myös eri sovelluksiin hyödyntäen esimerkiksi kuva-, teksti- tai äänielementtejä tai aikaa. Hakijan mukaan kukaan muu ei ole aikaisemmin toteuttanut edellä esitettyä ideaa samanlaisena tuotteena.

Hakija on liittännyt lausuntopyyntönsä Teos-pelin, jossa hakija kertoo olevan 100 000 pikselin pelipohja. Pelissä tavoitteena on kymmenen pikselin oikein valitseminen mutta mikä tahansa valintamäärä voi tuottaa pelissä voiton. Internetsivulla pelin pelaaminen tapahtuu esimerkiksi teksti-, piirto- ja leimasintyökaluilla. Peli laskee käyttäjän ratkaisuille todennäköisyyden reaaliajassa. Pelaajan tekemät ratkaisut piirtää kuvio, kirjoittaa kirjain tms. on samalla rahapeli. Hakija kertoo, että Teos-pelissä syntyvä, esimerkiksi piirretty tai kirjoitettu lopputulos on ainutlaatuinen käyttäjän ratkaisujen myötä ja pelin taustalla toimivan patentoidun pelijärjestelmän vaikutuksesta muuttuvan voitonjaon myötä. Hakija haluaa tietää, ovatko edellä esitetty in-

ternetpeli ja sen idea tekijänoikeudella suojattu, miltä osin ja missä laajuudessa.

Hakija on tarkentanut lausuntopyyntöään nimenomaisesti siten, että hakija ei halua paljastaa internetpelin lähde- tai konekielistä koodia eikä hakija pyydä vastausta siihen, saako internetpeli tekijänoikeussuojaa tietokoneohjelmalla. Lisäksi hakija toteaa käyttäneensä merkittävässä määrin henkisiä ja taloudellisia resursseja internetpeliin ja sen ratkaisuihin. Hakija ei tarkenna, mitä resurssit ovat olleet.

VASTINEET

Hakijan mukaan asian taustalla ei ole riita-asiaa eikä toisen osapuolen oikeuksia ei liity asiaan. Asiassa ei siten ole vastapuolta. Hakija on kuitenkin ehdottanut vastineen pyytämistä sekä Raha-automaattiyhdistykseltä että Veikkaus Oy:ltä.

Tekijänoikeusneuvosto on varannut Veikkaus Oy:lle ja Raha-automaattiyhdistykselle mahdollisuuden antaa asiassa vastine. Kumpikaan ei ole antanut vastinetta.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeuslain (404/1961) 55 §:n mukaan tekijänoikeusneuvosto antaa lausuntoja tekijänoikeuslain soveltamisesta. Näiden lausuntojen luonne ei ole sitova. Tekijänoikeusneuvosto ei anna lausuntoja muiden lakien soveltamisesta eikä ratkaise näyttöky-symyksiä.

Tekijänoikeuslain 1 §:n mukaisen suojan edellytykset

Tekijänoikeuslain 1 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen. Säännös sisältää esimerkkiluettelon suojattavista teostyypeistä. Tekijänoikeussuojaa saavat esimerkiksi selittävät kirjalliset teokset ja kuvataiteen teokset. Internetsivut kokonaisuutena voivat saada tekijänoikeuslain mukaista suojaa yltäessään teostasoon.

Tekijänoikeudessa teoksella tarkoitetaan luonnollisen henkilön henkisen luomistyön tulosta. Teokselta edellytetään, että sitä voidaan pitää tekijänsä itsenäisen työn omaperäisenä tuloksena. Tällöin se ylittää teoskynnyksen eli saavuttaa teostason. Suojan edellytyksenä ei ole muita erityisiä vaatimuksia. Esimerkiksi tuotteen taiteellisella tasolla ei ole merkitystä, ei myöskään sen aikaansaamiseksi vaaditulla työ- tai tietomäärällä.

Ratkaisu teoskynnyksen ylittymisestä tehdään tapauskohtaisella harkinnalla. Tavanomaisena arviointikriteerinä on pidetty sitä, voisiko kukaan muu samaan työhön ryhtyessään päätyä samantylaiseen lopputulokseen. Tekijänoikeus suojaa sekä teosta kokonaisuutena että sellaista teoksen osaa, jota muusta teoksesta irrallaan tarkasteltuna voidaan pitää tekijänsä työn omaperäisenä tuloksena.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2003:2 oli kyse melko laajoista, eri yritys- ja palveluhakemistoja sekä palvelujen tarjoajien yhteystietoja, tuotteiden esittelyjä ja mainoksia sisältävistä internetsivuista. Sivuilla oli myös valokuvia ja yritysten logoja. Näiden sivujen laajuus oli yhteensä 18 sivua. Linkkien alta avautui laajahkoja hakusanalistoja eri alojen palveluista ja palveluja tarjoavista yrityksistä. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kyseiset internetsivut eivät kokonaisuutena arvioiden ilmentäneet sellaista itsenäisyyttä ja omaperäisyyttä, että ne olisivat saaneet tekijänoikeussuojaa tekijänoikeuslain 1 §:n nojalla.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa TN 1994:7 Lautapelin pelisäännöt saivat tekijänoikeussuojaa kirjallisena teoksena ja pelilauta kuvataiteen tuotteena. Peliruutujen muodostama kokonaisuus oli sellainen, ettei joku toinen vastaavaan työhön itsenäisesti ryhtyessään olisi päätenyt samantylaiseen lopputulokseen. Yksittäiset peliruudut, joissa oli käytetty tunnettuja tavaramerkkien ja muiden tunnusmerkkien kuvia, eivät ylittäneet teostasoon.

Tekijänoikeusneuvosto on arvioinut sille toimitettua aineistoa. Aineisto koostuu erilaisista internetsivuista. Hakijan laatimat lausuntopyyntöissä mainitut rahapelit ovat jokainen erillisellä internetsivulla, joista jokainen on taustaltaan harmaa ja päälle on sijoitettu sivun keskelle pelin varsinainen sisältö eli esimerkiksi valittavissa olevat numerot tai piirrosalusta. Sivun yläpalkkiin on sijoitettu rekisteröitymiseen tarvittavat käyttäjätunnus ja salasana. Sivun oikeassa yläreunassa on tietoa hakijasta yhtiönä. Mainokset on sijoitettu sivun oikeaan reunaan. Sivulla on hyödynnetty tavanomaisia työkalu- ym. kuvakkeita.

Yksittäinen pelaaja luo sivulle piirroksia ja kirjoituksia yms. sisältöä, joten tekijänoikeusneuvoston arvioitavaksi jää vain internetsivun sisältö kirjallisena ja taiteellisena ilmaisuna ja ilmaisun omaperäisyys.

Tekijänoikeusneuvoston mukaan hakijan laatimat rahapeliin pohjana olevat internetsivut on toteutettu siten, että lopputulos on sisällöltään ja sen sommittelun osalta tavanomainen kokonaisuus. Ulkonäöltään samankaltaisia pelejä sisältäviä internetsivuja on lukuisia. Hakijan laatimat internetsivut ovat yksittäisten elementtiensä osalta ja kokonaisuutena siinä määrin tavanomaisia ratkaisuja samantapaisilla internetsivuilla, että kuka tahansa voisi päätyä samantapaiseen lopputulokseen ryhtyessään laatimaan samantapaista peliä internetsivulle.

Tekijänoikeusneuvosto katsoo, että hakijan laatimat internetsivut eivät kokonaisuutena ilmennä sellaista itsenäisyyttä tai omaperäisyyttä, että ne olisivat tekijänoikeuslain 1 §:n mukaisesti tekijänoikeudella suojattuja.

Tekijänoikeus ei suojaa ideoita

WIPO:n tekijänoikeussopimuksen (1996) 2 artiklassa esitetyn määritelmän mukaan tekijänoikeus suojaa ilmaisua, mutta ei ideaa, toimintatapaa, menetelmää tai matemaattisia käsitteitä sinänsä (ks. myös Pirkko-Liisa Haarmann: "Tekijänoikeus ja lähioikeudet". Helsinki 2005, s. 50). Samoin tekijänoikeussuojan ulkopuolelle jäävät esimerkiksi teoksen aihe, aiheen käsittelyä ohjaava metodi, valmistusmenetelmät sekä teoksen sisältämät tiedot sellaisenaan.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa TN 2010:14 liikeidea ei ollut sellaisenaan tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu teos eikä siten saanut tekijänoikeussuojaa.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että lausuntopyynnössä esitetty rahapelin idea ei voi saada tekijänoikeussuojaa.

Yhteenveto

Tekijänoikeusneuvosto katsoo, että lausuntopyynnössä esitetty internetsivu, jonka sisältönä lausuntopyynnössä mainittu rahapeli on, ei ole kokonaisuutena eikä yksittäisten elementtiensä osalta tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettu tekijänoikeussuojaa saava teos. Rahapelin idea ei saa suojaa tekijänoikeuslain 1 §:ssä mainittuna teoksena.

Puheenjohtaja

Marcus Norrgård

Sihteeri

Marco Grönroos

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisemiseen ovat osallistuneet Marcus Norrgård (puheenjohtaja),